

กรอบการเขียนนำเสนอผลงาน “แนวปฏิบัติที่ดี”
การจัดการความรู้ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ประจำปี 2567

.....

ชื่อผลงาน “แนวปฏิบัติที่ดี” การผสมผสานการจัดการองค์ความรู้และการเรียนการสอนรายวิชากระบวนการคิดและการแก้ปัญหา ในบริบทของการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

หน่วยงาน สาขาวิทยาศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เชียงใหม่

ชื่อ-สกุล ผู้นำผลงาน รัตนากาล คำสอน ณีรัฐวุฒิ สังข์ทอง และรดา สมเชื่อน

โทรศัพท์มือถือ 0846126690 E-mail rattanakarn@rmutl.ac.th

1.ประเภทผลงาน

- ด้านการผลิตบัณฑิต
- ด้านการวิจัย
- ด้านการพัฒนาสมรรถนะการปฏิบัติงาน

2.บทสรุป

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในรูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้ “การผสมผสานการจัดการองค์ความรู้และการเรียนการสอนรายวิชากระบวนการคิดและการแก้ปัญหา ในบริบทของการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม” การจัดการเรียนการสอนรูปแบบการเรียนรู้โดยการนำปัญหามาเป็นตัวกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เป็นการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐาน (Project-based learning หรือ PBL) ตามแนวคิดตามทฤษฎีการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์ ในบริบทของการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม มีเป้าหมายเพื่อพัฒนาทักษะและทัศนคติที่สำคัญสำหรับผู้เรียน รวมถึงการทำงานระหว่างกลุ่มผู้เรียน สามารถช่วยในการจัดระเบียบขั้นตอนทั้งหมดอย่างชัดเจนเพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพ และผู้เรียนได้นำเสนอผลงานโดยการจัดทำคลิปวิดีโอโปรโมทการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

3.ความสำคัญของ “แนวปฏิบัติที่ดี”

การจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการในศตวรรษที่ 21 เป็นกระบวนการที่มุ่งเน้นการเชื่อมโยงความรู้จากหลายสาขา เพื่อตอบสนองต่อความต้องการและความท้าทายในโลกปัจจุบัน ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การเรียนรู้ในรูปแบบนี้ช่วยให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะที่จำเป็น เช่น การคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ ฯลฯ การทำงานเป็นทีม และการแก้ปัญหา

การจัดการเรียนการสอน รายวิชากระบวนการคิด และการแก้ปัญหา (GEBIN701) แบบบูรณาการ ร่วมกับการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน เพื่อสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ที่น่าสนใจและมีประสิทธิภาพ แก่ผู้เรียน นอกจากนี้ยังส่งเสริมให้ผู้เรียนมีการเรียนรู้ การนำแนวคิดนี้ไปใช้ในห้องเรียนจึงต้องมีการวางแผน และการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอน รวมถึงการประเมินผลที่สามารถสะท้อนถึงการพัฒนาทักษะและ ความสามารถของผู้เรียน ดังรูป

4.วัตถุประสงค์ และเป้าหมายของการดำเนินการ

วัตถุประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบ
2. เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเข้าใจและเรียนรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม
3. เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนใช้กระบวนการคิดในการวางแผนและการแก้ปัญหาต่าง ๆ ในการทำงาน

เป้าหมายของการดำเนินการ

1. ความรู้ (Knowledge)
  - 1.1 ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม
2. ด้านทักษะ/กระบวนการ (Process)
  - 2.1 ผู้เรียนสามารถมีทักษะการคิดต่าง ๆ เพื่อวางแผนจัดการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม
  - 2.2 ผู้เรียนมีทักษะในการใช้เทคโนโลยีในการสืบค้นและนำเสนอผลงาน
3. ด้านทัศนคติ (Attitude)
  - 3.1 ผู้เรียนเห็นถึงคุณค่าและความสำคัญของการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

4. ลักษณะบุคคล (Character)

- 4.1 ผู้เรียนมีทักษะการทำงานเป็นทีม
- 4.2 ผู้เรียนมีทักษะในการแก้ปัญหา
- 4.3 ผู้เรียนมีทักษะในการนำเสนอ

5. กระบวนการดำเนินงาน

การจัดการเรียนรู้สำหรับผู้เรียน โดยการสอนกระบวนการคิดแบบต่าง ๆ รวมทั้งสอดแทรกกรณีตัวอย่าง ในแต่ละสัปดาห์ ในแต่ละกระบวนการคิดแก่ผู้เรียน เป็นการจัดการเรียนการสอนหลากหลายวิธีโดยมอบหมายงานเพื่อให้ผู้เรียนใช้ทักษะการแก้ปัญหา การระดมสมอง การทำงานเป็นทีม รวมทั้งการใช้เทคโนโลยีในการค้นคว้าหาข้อมูล และการออกแบบการนำเสนอโดยใช้โปรแกรม เช่น Canva ฯลฯ โดยมีขั้นตอนการดำเนินการสอน ดังนี้

5.1 แบ่งกลุ่มผู้เรียนกลุ่มละ 5 – 7 คน เพื่อให้ผู้เรียนสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่สนใจ โดยใช้ทักษะการคิดวิเคราะห์ ซึ่งเป็นเทคนิคการระดมความคิด ระดมสมองด้วยเทคนิคหมวก 6 สี โดยใช้วิธีคิดแบบคู่ขนาน คิดค้นโดย DR. Edward de Bono ช่วยทำให้จัดระเบียบความคิดวางแผน คิดงานได้อย่างเป็นระบบมีประสิทธิภาพมาก ดังรูป

5.2 ใช้กระบวนการคิดสังเคราะห์และกระบวนการคิดสร้างสรรค์ ในการสร้าง telling story เป็นการเล่าเรื่องที่ตีความทำให้ข้อมูลหรือข้อคิดซับซ้อนกลายเป็นเรื่องที่น่าสนใจและน่าจดจำ

ออกแบบเส้นทางการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ในการสร้างแผนที่การเดินทางเป็นการใช้จินตนาการเพื่อทำสิ่งใหม่ ๆ

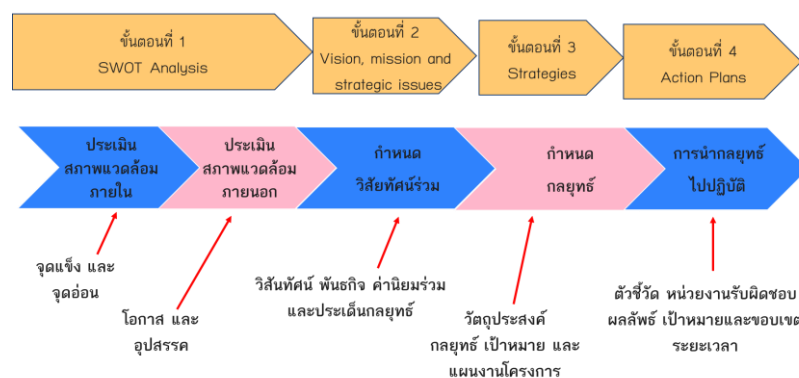
5.3 ให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มมานำเสนองาน และร่วมกันวิพากษ์ข้อดี ข้อเสีย จุดอ่อน จุดแข็ง ปัญหาอุปสรรค ของแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

5.4 ให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มออกแบบโปสเตอร์ หรือทำกราฟฟิกอินโฟ เป็นการนำข้อมูล ความรู้ที่ได้จากการศึกษามาสรุปให้เป็นสารสนเทศ เช่น สัญลักษณ์ กราฟ แผนภูมิ ไดอะแกรม แผนที่ โดยใช้การคิดเชิง

มโนทัศน์ และผู้สอนแนะนำเครื่องมือต่าง ๆ เช่น การทำแผนภูมิความคิด (Mind Mapping) และแผนภูมิ ก้างปลา (Fish bone) เพื่อเพื่อวัตถุประสงค์ในการโปรโมทแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมผู้เรียนได้เลือกไว้

5.5 ให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มจัดทำแพคเกจท่องเที่ยว ครึ่งวัน หรือ 1 วัน โดยมีที่กิน/ที่เที่ยวยวมทั้งแหล่ง ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่เลือกเป็นจุดเชื่อมต่อ หรือเป็นแลนด์มาร์ก ด้วยการคิดอย่างเป็นระบบ ซึ่งเป็นการ จัดลำดับขั้นตอนการทำงานโดยสอดแทรกเสริมเทคนิคการคิดอย่างเป็นระบบ (Flowchart)

5.6 ให้ผู้เรียนจัดทำกลยุทธ์ของการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมโดยใช้ SWOT-BSC ANALYSIS ในการ สร้างแผนการปฏิบัติงาน และลงมือทำงานให้ได้คุณภาพด้วยกระบวนการ PDCA โดยให้นักศึกษาทำการ วิเคราะห์ SWOT และ BSC ในตารางตารางการวิเคราะห์ SWOT และ Balance score card จากนั้นคิดกล ยุทธ์ในการโปรโมทแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมให้สอดคล้องกับตารางข้างต้น ดังรูป

5.7 ให้ผู้เรียนออกแบบ BROCHURE เพื่อโปรโมทแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม โดยแต่ละกลุ่ม รวบรวมข้อมูลที่ได้ทำกิจกรรมในชั้นเรียนดังนี้ ข้อมูลของที่กินที่เที่ยวยจากกิจกรรมหมวก 6 สี เรื่องเล่า Telling story แผนที่ท่องเที่ยว Infographic กลยุทธ์ในการโปรโมทภาพถ่ายของสถานที่จริงประกอบ

5.8 จัดทำคลิปวิดีโอหรือสื่อเพื่อโปรโมทการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม พร้อมทั้งนำเสนอผลงานของแต่ละกลุ่ม และประเมินผลโดยการประเมินพิจารณาจาก

- 1) ความถูกต้องสมบูรณ์ของข้อมูล
- 2) รูปแบบ วิชานำเสนอ ความคิดสร้างสรรค์
- 3) การมีส่วนร่วมทั้งในวิดีโอ และการนำเสนอ
- 4) คะแนนโหวตของเพื่อนในชั้นเรียน (ว่าจะตัดสินใจไปกิน เที่ยวตามที่ได้รับฟังการนำเสนอ มากหรือน้อย)
- 5) การส่งงานได้ตามกำหนดเวลา

6.การดำเนินงานและประโยชน์ที่ได้รับ

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเรื่อง “การผสมผสานการจัดการองค์ความรู้และการเรียนการสอน รายวิชากระบวนการคิดและการแก้ปัญหา ในบริบทของการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม” เป็นกระบวนการคิดและการแก้ปัญหาแก่ผู้เรียน โดยจัดการเรียนการสอนหลากหลายวิธี มอบหมายงานเพื่อให้ผู้เรียนใช้ทักษะการ

ตัวอย่างคลิปวิดีโอผลงานของผู้เรียนรายวิชากระบวนการคิดและการแก้ปัญหา

วัดพระธาตุดอยสุเทพ

วัดฟ้าฮ่าม

7. การเผยแพร่

8. ปัจจัยความสำเร็จ

กิจกรรมการจัดการเรียนการรายวิชากระบวนการคิด และการแก้ปัญหา สำหรับนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนานี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความช่วยเหลือจากหัวหน้าสาขาวิทยาศาสตร์ และผู้สอนร่วม ขอขอบคุณผู้เรียนที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างยิ่งในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการทำงานวิจัย แนวปฏิบัติที่ดี ผู้นำเสนอขอขอบคุณไว้ ณ โอกาสนี้

9.ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะ แนวทางการพัฒนาต่อไป

การทำงานเป็นทีมของผู้เรียนบางกลุ่ม มีสมาชิกบางคนไม่มีความรับผิดชอบ ส่งผลกระทบต่อผลงานของกลุ่ม